

Broj: 01 07-9-526-5 /22
Banja Luka, 01.03, 2022. godine

Na osnovu člana 61. Zakona o upravi („Službeni glasnik BiH“, broj: 32/02, 102/09 i 72/17), člana 25. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje BiH („Službeni glasnik BiH“, broj: 89/05), Obavještenja Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH u vezi izrade plana za borbu protiv korupcije broj: 06-07-4-299-1/21 od 30.06.2021. godine i Smjernica za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH (april 2021. godine), nakon dobijene saglasnosti Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH na prijedlog Plana za borbu protiv korupcije u Upravi za indirektno oporezivanje za 2022. godinu, broj: 06-07-4-107-2/22 od 22.02.2022. godine, direktor Uprave za indirektno oporezivanje donio je sljedeću

O D L U K U

1. Usvaja se Plan za borbu protiv korupcije u Upravi za indirektno oporezivanje za 2022. godinu, koji je sastavni dio ove odluke.
2. Zadužuje se pomoćnik direktora Sektora za provođenje propisa za praćenje realizacije Plana za borbu protiv korupcije u Upravi za indirektno oporezivanje za 2022. godinu i izvještavanje Agencije za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije BiH u skladu sa Smjernicama za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH.
3. Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

Образложење

Обавјештенјем у вези израде плана за борбу против корупције број: 06-07-4-299-1/21 од 30.06.2021. године, прописана је обавеза свих институција у БиХ да донесу планове за борбу против корупције за 2022. годину. Смјерницима за стратешко планирање антикорупцијских политика у БиХ од априла 2021. године прописан је поступак израде и садржај планова за борбу против корупције.

У складу са наведеним смјерницима, Управа за индиректно опорезивање је саčinила План за борбу против корупције у Управи за индиректно опорезивање за 2022. годину и исти је достављен Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције БиХ на мишљење и сагласност.

Актом Агенције за превенцију корупције и координацију борбе против корупције БиХ, број: 06-07-4-107-2/22 од 22.02.2022. године, дата је сагласност и позитивно мишљење на израђени План за борбу против корупције у Управи за индиректно опорезивање за 2022. годину па су се стекли услови за његово усвајање, из којих разлога је ријешено као у диспозитиву ове одлуке.

Dostaviti:

1. Секторима i одјелјенјима, свим,
2. 01/1,
3. Агенцији за превенцију корупције и координацију борбе против корупције БиХ,
4. а/а.

DIREKTOR

Miro Dzakula
Dr. Miro Dzakula

**Plan za borbu protiv korupcije u
Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje
za 2022. godinu**

SADRŽAJ

<i>I Uvod.....</i>	<i>3</i>
<i>II Zakonodavni okvir u borbi protiv korupcije.....</i>	<i>4</i>
<i>III Strateški okvir u borbi protiv korupcije</i>	<i>6</i>
<i>IV Međunarodni dokumenti u oblasti borbe protiv korupcije.....</i>	<i>7</i>
<i>V Praćenje sprovođenja plana borbe protiv korupcije.....</i>	<i>8</i>
<i>VI Tabelačni pregled aktivnosti za sprovođenje plana borbe protiv korupcije..</i>	<i>11</i>

I Uvod

Korupcija je ozbiljan problem u savremenom svijetu koji je, u različitim oblicima i razmjerima prisutan svugdje, pa i u ekonomski snažnim, demokratskim i organiziranim državama. Kao što su faktori koji utječu na stanje i razmjere korupcije raznovrsni, poput istorijskih, društvenih, kulturoloških i političkih, tako su i posljedice korupcije u životu običnoga građanina i cjelokupnoga društva mnogobrojne i teške.

Zakonom o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije („Službeni glasnik BiH“ broj: 103/09 i 58/13) **korupcija** je definirana kao:

„Svaka zloupotreba moći povjerene javnom službeniku ili licu na političkom položaju na državnom, entitetskom, kantonalnom nivou, nivou Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine, gradskom ili općinskom nivou, koja može dovesti do privatne koristi. Korupcija posebno može uključivati direktno ili indirektno zahtijevanje, nuđenje, davanje ili prihvatanje mita ili neke druge nedopuštene prednosti ili njenu mogućnost, kojima se narušava odgovarajuće obavljanje bilo kakve dužnosti ili ponašanja očekivanih od primaoca mita.“

Korupcija negativno utječe na ekonomske tokove time što uzrokuje nepredvidive troškove za investitore koji su obeshrabreni za buduća ulaganja, uzrokuje rast sive ekonomije i smanjenje prihoda države po osnovu neplaćenih poreza, carina i drugih dažbina, povećava troškove administracije, roba i usluga, te smanjuje produktivnost. Ova pojava, u društvenom smislu, utječe na izmijenjen sistem vrijednosti, pogotovo racionaliziranje, pa čak i opravdavanje nezakonitog ponašanja. U političkom smislu, narušava legitimitet i ugled institucija vlasti, ugrožava ostvarenje načela pravne države i uzrokuje nepovjerenje građana u vlast i političku nestabilnost povećanjem jaza između elita i običnog građanstva.

Korupcija predstavlja posebnu opasnost za države u tranziciji, u kojima demokratski, institucionalni i vrijednosni sistemi još nisu dovoljno izgrađeni. U takvim državama, neadekvatni pravni i politički mehanizmi ne pružaju dovoljno garancija za učinkovitu kontrolu raspolaganja javnim ovlastima, čiju zloupotrebu korupcija, zapravo, predstavlja.

Uprava za indirektno-neizravno oporezivanje (u daljnjem tekstu: UINO) je svjesna razmjera korupcije i njezinog utjecaja na urušavanje temeljnih vrijednosti društvenih odnosa te ugrožavanje povjerenja u javne institucije i pravnu državu, i odlučna je poduzeti sve neophodne mjere i radnje na suzbijanju korupcije, graditi učinkovit i djelotvoran pristup za sistemsko suzbijanje korupcije, te nastaviti dalje provoditi odgovarajuće postupke protiv uposlenih zbog povrede službene dužnosti, a čiji rezultati će biti prezentirani javnosti.

Vizija UINO je postati vodeća stručna organizacija javnog sektora koja će osigurati najbolju moguću naplatu indirektnih poreza, uspostaviti i održati izvrsnu saradnju sa obveznicima i osigurati istima pružanje usluge visokog kvaliteta. U ostvarivanju vizije UINO će promicati i unaprijediti pozitivno okruženje otporno na korupciju, komunicirati o posljedicama koruptivnog ponašanja i u ove aktivnosti uključiti sve uposlene. Ovim svojim aktivnostima UINO značajno pridonosi državnom budžetu, u skladu sa jasnim i transparentnim poslovnim procesima i ista je sposobna spriječiti odnosno umanjiti rizike korupcije.

Donošenjem Plana borbe protiv korupcije u UINO za 2022. godinu ista pokazuje odlučnost nastaviti sa aktivnostima suzbijanja i sprečavanja korupcije zasnovanih na načelima dobrog upravljanja, odgovornosti, učinkovitosti i evropskih standarda.

II Zakonodavni okvir u borbi protiv korupcije

Preduvjeti za uspješnost borbe protiv korupcije zajamčeni su zakonodavnim i institucionalnim okvirom u Bosni i Hercegovini, kao i međunarodnim dokumentima iz oblasti borbe protiv korupcije potpisanim od strane Bosne i Hercegovine.

Unutar krivičnog zakonodavstva Bosne i Hercegovine, korupcija je inkriminirana u Krivičnom zakonu Bosne i Hercegovine kojim su sva djela korupcije i druga krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti svrstana u posebnu glavu zakona. Propisane inkriminacije su u skladu sa odredbama ključnih međunarodnih dokumenata koji tretiraju korupciju, a koji su potpisani i ratificirani od strane Bosne i Hercegovine, i iste su u skladu sa međunarodnim standardima. Također, značajnu ulogu u borbi protiv korupcije imaju zakoni o sukobu interesa koji su doneseni na državnom nivou, te na entitetskim i nivou Brčko distrikta.

Koruptivna krivična djela i krivična djela protiv službene i druge odgovorne dužnosti propisana Krivičnim zakonom Bosne i Hercegovine (XIX Glava) su:

- **Primanje poklona i drugih oblika koristi,**
- **Davanje poklona i drugih oblika koristi,**
- **Primanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem,**
- **Davanje nagrade ili drugog oblika koristi za trgovinu uticajem,**
- **Zloupotreba položaja ili ovlaštenja,**
- **Pronevjera u službi,**
- **Prevara u službi,**
- **Posluga u službi,**
- **Nesavjestan rad u službi,**
- **Krivotvorenje službene isprave,**
- **Protivzakonita naplata i isplata,**
- **Protivzakonito oslobođenje lica lišenog slobode i**
- **Protivzakonito prisvajanje stvari pri pretresanju ili izvršenju.**

UINO kao samostalna upravna organizacija na nivou Bosne i Hercegovine provodi zakonske i druge propise o indirektnom oporezivanju i politiku koju utvrđuje Vijeće ministara BiH na prijedlog Upravnog odbora UINO. Uspostavljena je Zakonom o sistemu indirektnog oporezivanja u BiH i putem Upravnog odbora direktno je odgovorna Vijeću ministara BiH. Nadležnost UINO je regulirana Zakonom o Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje koja se ogleda, između ostalog, u suzbijanju, otkrivanju i istraživanju carinskih, poreskih i drugih prekršaja kao i korupcijskih krivičnih djela i krivičnih djela protiv službene dužnosti u skladu sa uputama nadležnog tužioca.

UINO je donijela i Kodeks ponašanja uposlenih u Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje koji određuje pravila ponašanja svih uposlenih i ima za cilj da ukaže uposlenima i rukovodiocima na ponašanje koje se od njih očekuje, kao i na koji način da pristupe zahtjevima koji se pred njih stavljaju.

Jedan od ciljeva je i da se kroz Kodeks ponašanja pokaže javnosti da može očekivati od uposlenih u UINO poštenje, profesionalnost i nepristranost.

Isto tako, UINO je donijela Pravilnik o disciplinskoj i materijalnoj odgovornosti uposlenih u Upravi za indirektno-neizravno oporezivanje, kojim je propisano da svaki uposleni daje inicijativu za pokretanje disciplinskog postupka protiv bilo kojeg uposlenog za kojeg ima saznanje da je počinio povredu službene dužnosti, a direktor UINO donosi odluku o pokretanju disciplinskog postupka.

Pored internih kapaciteta za borbu protiv korupcije, UINO surađuje i sa drugim institucijama na nivou Bosne i Hercegovine, a koje se bave suzbijanjem organiziranog kriminala i korupcije (Državna agencija za istrage i zaštitu, Granična policija i dr.), te Sudom i Tužilaštvom BiH. UINO u borbi protiv korupcije surađuje i sa ministarstvima unutrašnjih poslova entiteta i Brčko distrikta BiH.

Prijavljivanje korupcije i drugih nepravilnosti u UINO je regulisano Uputstvom o uslovima i načinu podnošenja interne prijave od strane zaposlenih u UINO zbog sumnje ili okolnosti postojanja korupcije broj: 02-2-515/14 od 25.02.2014. godine.

Pored toga, UINO je donijela i Pravilnik o postupku rješavanja primjedbi, kojim se reguliše način podnošenja primjedbi od strane fizičkog i pravnog lica, obveznika indirektnih poreza ili drugog subjekta kojima se izražava nezadovoljstvo zbog ponašanja zaposlenog u UINO i postupanja istog suprotno Kodeksu ponašanja zaposlenih u UINO, postupanje po zaprimljenim primjedbama, razmatranje i rješavanje primjedbi, obaveza obavještanja lica koja su podnijela primjedbe o poduzetim radnjama i druga pitanja koja su vezana za podnošenje primjedbi.

Zakoni koji direktno ili indirektno reguliraju oblast borbe protiv korupcije u Bosni i Hercegovini su:

- **Zakon o Agenciji za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije** („Službeni glasnik BiH“, br.: 103/09 i 58/13);
- **Zakon o zaštiti osoba koja prijavljuju korupciju u institucijama BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 100/13);
- **Zakon o sukobu interesa u institucijama vlasti BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 13/02, 16/02, 14/03, 12/04, 63/08, 18/12, 87/13 i 41/16);
- **Krivični zakon BiH** („Službeni glasnik BiH“ broj: 03/03, 32/03, 37/03, 54/04, 61/04, 30/05, 53/06, 55/06, 32/07, 08/10, 47/14, 22/15, 40/15 i 35/18)
- **Zakon o krivičnom postupku BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 03/03, 32/03, 36/03, 26/04, 63/04, 13/05, 48/05, 46/06, 76/06, 29/07, 32/07, 53/07, 76/07, 15/08, 58/08, 12/09, 16/09, 93/09, 72/13 i 65/18);
- **Zakon o radu i institucijama BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 26/04, 7/05, 48/05, 60/10, 32/13 i 93/17);
- **Zakon o državnoj službi u institucijama BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 19/02, 35/03, 4/04, 17/04, 26/04, 37/04, 48/05, 2/06, 32/07, 43/09, 8/10, 40/12 i 93/17);
- **Zakon o upravi** („Službeni glasnik BiH“, br.: 32/02, 102/09 i 72/17);
- **Zakon o ministarstvima i drugim organima uprave BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 5/03, 42/03, 26/04, 42/04, 45/06, 88/07, 35/09, 59/09, 103/09, 87/12, 6/13, 19/16 i 83/17);
- **Zakon o slobodi pristupa informacijama u BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 28/00, 45/06, 102/09 i 62/11, i 100/13);

- **Izborni zakon BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 23/01, 07/02, 09/02, 20/02, 25/02, 04/04, 20/04, 25/05, 52/05, 65/05, 77/05, 11/06, 24/06, 32/07, 33/08, 37/08, 32/10, 18/13, 07/14 i 31/16);
- **Zakon o finansiranju političkih stranaka** („Službeni glasnik BiH“, br.: 95/12 i 41/16);
- **Zakon o javnim nabavkama** („Službeni glasnik BiH“, br.: 39/14);
- **Zakon o sprečavanju pranja novca i financiranja terorističkih aktivnosti** („Službeni glasnik BiH“, br.: 47/14 i 67/16);
- **Zakon o Sudu BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 49/09, 74/09 i 97/09);
- **Zakon o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću BiH** („Službeni glasnik BiH“, br.: 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08).

UINO učestvuje u radu regionalnih, evropskih i međunarodnih organizacija koje u fokusu svog rada imaju borbu protiv korupcije, a također učestvuje u zajedničkim istragama kao i u međunarodnim programima za borbu protiv korupcije (SELEC, EUROPOL, INTERPOL i sl.). UINO će nastaviti sa aktivnim učešćem u regionalnim inicijativama, te poticati saradnju sa ciljem da se omogući razmjena relevantnih informacija među nadležnim agencijama za provedbu zakona, omogući međusobno pružanje pravne pomoći, pomoći tokom istraga, krivičnog gonjenja i sudskih postupaka. Saradnja se može odvijati kroz razne oblike, uključujući operativnu saradnju i uzajamno pomaganje među raznim agencijama/institucijama zemalja u okruženju. Cilj je uspostavljanje funkcionalnog sistema uzajamne saradnje, razmjena iskustava i uklanjanje zakonskih i praktičnih prepreka koje otežavaju saradnju među zemljama. U cilju postizanja najvišeg mogućeg stepena saradnje u suzbijanju korupcije UINO će potpisivati i nove sporazume sa agencijama iz okruženja.

III Strateški okvir u borbi protiv korupcije

Vijeće ministara Bosne i Hercegovine je, na 6. sjednici održanoj 07.05.2015. godine, usvojilo Strategiju za borbu protiv korupcije za period od 2015. do 2019. godine (u daljnjem tekstu: Strategija) i Akcioni plan za njezinu provedbu (u daljnjem tekstu Akcioni plan).

Agencija za prevenciju korupcije i borbu protiv korupcije (u daljnjem tekstu: APIK) izradila je Strategiju za borbu protiv korupcije 2020-2024. i Akcioni plan za njeno provođenje te iste podnijela Vijeću ministara BiH na usvajanje. Do kraja 2021. godine navedeni dokumenti nisu usvojeni, međutim ovaj dokument se sačinjava na osnovu Smjernica za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH iz aprila 2021. godine (u daljnjem tekstu: Smjernice) koje je APIK izradio i dostavio svim institucijama BiH.

Strategija predstavlja temeljni strateški dokument za borbu protiv korupcije u BiH. Stoga, opšti cilj Strategije, koji je ujedno i opšti cilj planova borbe protiv korupcije institucija zaduženih za provedbu iste, a time i Plana borbe protiv korupcije u UINO za 2022. godinu (u daljnjem tekstu: Plan) je:

„Ustanoviti prioritete na planu prevencije korupcije i borbe protiv korupcije, principe i mehanizme zajedničkoga djelovanja svih institucija u Bosni i Hercegovini kao i svih segmenata društva na tom polju, te stvoriti, odnosno unaprijediti pretpostavke za smanjenje stvarnog i percipiranog nivoa korupcije i afirmirati pozitivne društvene vrijednosti poput integriteta, odgovornosti i transparentnosti.“

Smjernice koje predstavljaju osnov za izradu ovog Plana sastoje se od četiri strateška cilja koji su ujedno i strateški ciljevi planova borbe protiv korupcije institucija a time i UINO i koji predstavljaju daljnju razradu Strategije i Akcionog plana.

Strateški ciljevi Plana su:

- 1. Uspostavljanje i jačanje institucionalnih kapaciteta, normativnog i strateškog okvira za efikasnu prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije;**
- 2. Razvijanje, promoviranje i provođenje preventivne antikorupcijske aktivnosti u javnom i privatnom sektoru;**
- 3. Unapređenje djelotvornosti i efikasnosti pravosudnih institucija i organa za provođenje zakona u otkrivanju i procesuiranju koruptivnih krivičnih djela;**
- 4. Uključivanje cjelokupnog društva u borbi protiv korupcije.**

U skladu sa Akcionim planom za prevenciju korupcije institucija BiH za vrijeme trajanja pandemije „COVID-19“ koji je kreirala APIK, određeni broj aktivnosti iz istog od strane UINO su integrisane u ovaj plan borbe protiv korupcije.

IV Međunarodni dokumenti u oblasti borbe protiv korupcije

Najznačajniji međunarodni dokumenti u oblasti borbe protiv korupcije su:

- **Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije iz 2005. godine¹;**
- **Krivičnopravna konvencija o korupciji iz 1999. godine i njezin Protokol (Dodatni Protokol na Krivičnopravnu konvenciju o korupciji Vijeća Evrope iz 2003. godine)²;**
- **Građanskopravna konvencija o korupciji Vijeća Evrope iz 1999. godine³;**
- **Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organiziranog kriminala iz 2000. godine sa tri pripadajuća protokola⁴;**
- **Konvencija o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenih krivičnim djelom iz 1990. godine⁵;**
- **Preporuke Radne grupe za finansijske aktivnosti (FATF);**

¹ Konvencija Ujedinjenih nacija protiv korupcije (Convention against Corruption, stupila na snagu 14.12.2005.g., stupila na snagu u odnosu na BiH 26.10.2006.g., objava „Službeni glasnik BiH“-Međunarodni ugovor 05/2006).

² Krivičnopravna konvencija protiv korupcije (Criminal Law Convention on Corruption, Strasbourg, 27.01.1999.g., stupila na snagu 01.07.2002.g., stupila na snagu u odnosu na BiH 01.07.2002.g., objava „Službeni glasnik BiH“broj 36/2001).

³ Građanskopravna konvencija protiv korupcije (Civil Law Convention on Corruption, Strasbourg, 04.11.1999.g., stupila na snagu 01.11.2003.g., stupila na snagu u odnosu na BiH 01.11.2003.g., objava „Službeni glasnik BiH“, broj 36/2001).

⁴ Konvencija Ujedinjenih nacija protiv transnacionalnog organizovanog kriminala (Convention against Transnational Organized Crime, Palermo, 15.11.2000.g., stupila na snagu i u međunarodnom i u unutrašnjem smislu 29.09.2003.g., objava „Službeni glasnik BiH“, broj 03/2002).

⁵ Konvencija o pranju, traganju, privremenom oduzimanju i oduzimanju prihoda stečenih krivičnim djelom (Convention on Laundering, Search, Seizure and Confiscation of the Proceeds from Crime, Strasbourg, 08.11.1990.g., Stupila na snagu 01.09.1993.g., stupila na snagu u odnosu na BiH 01.07.2004.g., objava „Službeni glasnik BiH“- Međunarodni ugovor broj 04/2006).

- Preporuke za BiH evaluacija Komiteta eksperata Vijeća Evrope za evaluaciju borbe protiv pranja novca i finansiranja terorističkih aktivnosti (Moneyval komitet);
- Izvještaji EK o BiH (pregovaračka poglavlja 23 i 24);
- Preporuke za BiH evaluacija Grupe država protiv korupcije Vijeća Evrope (GRECO)
- Konvencija OECD o borbi protiv podmićivanja stranih državnih službenika u međunarodnim poslovnim transakcijama;
- Preporuke OECD za unapređenje etičkog postupanja u javnoj službi;
- Preporuke Odbora ministara Vijeća Evrope o kodeksu ponašanja javnih zvaničnika i model kodeksa ponašanja javnih zvaničnika;
- Rezolucija Odbora ministara Vijeća Evrope o dvadeset vodećih principa u borbi protiv korupcije;
- Preporuka Odbora ministara Vijeća Evrope o zaštiti zviždača;
- Rezolucija Vijeća Evrope o zaštiti zviždača;
- OECD G20 Antikorupcioni akcioni plan – Zaštita zviždača;
- Rezolucija 2060 (2015) Parlamentarne skupštine SE o poboljšanju zaštite zviždača;
- INTOSAI Standardi Međunarodne organizacije vrhovnih revizorskih institucija.

V Praćenje sprovođenja plana borbe protiv korupcije

S obzirom na složenost problema korupcije, njen direktni utjecaj na poštivanje temeljnih društvenih vrijednosti, vladavine prava i samoodrživog razvoja, neophodno je pridržavati se sljedećih načela u primjeni Plana:

- ***Vladavina prava*** - usklađenost pravnih akata i svih radnji pravnih subjekata sa zakonom. U poduzimanju antikorupcijskih aktivnosti subjekti provedbe trebaju svoje postupanje temeljiti na pravu tako da njihove odluke budu u formalnoj i materijalnoj saglasnosti sa odgovarajućim pravnim aktima na svim nivoima vlasti, kao i međunarodnim obavezama BiH. U procesu donošenja pravnih akata treba da budu prepoznati i umanjeni rizici od nastanka korupcije u njihovoj primjeni i određeni organi koji mogu vršiti djelotvoran nadzor, te osiguranje sredstva za njihovu provedbu;
- ***Zasnovanost na činjenicama*** - planiranje, praćenje i procjena ispunjenosti antikorupcijskih zadaća treba se zasnivati na činjenicama. Već u fazi analize i procjene stanja i pojava oblika potrebno je utvrditi činjenice, i na osnovu njih temeljiti mjere za suprotstavljanje korupciji. To naročito znači uzimanje u obzir prednosti i nedostataka u radu UINO, kao i stalnu reviziju i monitoring ispunjenosti i prikladnosti strateških ciljeva;
- ***Dobra praksa*** - usuglašavanje antikorupcijskih aktivnosti sa dobrim praksama na polju suprotstavljanja korupciji u zemlji i u ostalim tranzicijskim zemljama, učenjem na greškama, uočenim obrascima koruptivnog ponašanja i njihovog uzroka u sistemu. Za pojedine aspekte problema korupcije može postojati mnoštvo različitih rješenja, koja trebaju biti uzeta u obzir, zavisno od njihove primjenjivosti u UINO;

- ***Sveobuhvatnost i inkluzivnost*** - koordiniranu uključenost najvećeg broja aktera i utjecaj na što je moguće veći broj faktora koji doprinose korupciji. Borba protiv korupcije nije zadatak samo UINO, niti postoje pojedinačni faktori koji uzrokuju korupciju. U borbu protiv korupcije dužne su se, svako u okviru svojih nadležnosti, uključiti sve institucije i službe u BiH, organizacije civilnog društva, profesionalna udruženja i građani. Stoga je potrebno stvarati partnerstva i koalicije za suprotstavljanje korupciji. Organi javnog sektora a time i UINO trebaju omogućiti drugim dijelovima društva da djelotvorno utječu na sprečavanje korupcije, ne samo kroz zaštitu svojih prava, već i kroz participiranje u donošenju odluka, pravovremeno razmatranje njihovih inicijativa, predstavki i omogućavanje pokretanja postupka za zaštitu javnog interesa;
- ***Transparentnost i participativnost*** - pravovremeno upoznavanje javnosti sa donošenjem odluka i politika, kao osnova za utjecanje na njihovo donošenje predstavlja moćno sredstvo za sprečavanje korupcije. UINO je dužna osigurati odgovarajuće mehanizme komunikacije i konsultacije javnosti prilikom odlučivanja. Radi veće transparentnosti, u najvećoj mjeri treba koristiti ekonomična i savremena sredstva komunikacije – objavljivanje odluka, podataka o planiranim i provedenim aktivnostima i pretraživanje baza podataka o aktivnostima, naročito u vezi sa sistemom javnog finansiranja i praksom postupanja. Kako bi se ostvarila prethodna načela (sveobuhvatnost i inkluzivnost), odnosno osigurala podrška u provedbi aktivnosti na planu borbe protiv korupcije, naročito je važno osigurati vidljivost antikorupcijskih napora u formi planova djelovanja, ali i izvještaji o postupanju po tim planovima;
- ***Nepriistrasnost i stručnost*** - politička i druga neutralnost i kompetentnost za ispunjavanje antikorupcijskih zadaća neophodni su za dug i složen proces kao što je borba protiv korupcije. Suprotstavljanje korupciji treba se smatrati dijelom rada za opšte dobro i unapređenja profesionalizma UINO, ali i privatnoga sektora, i u njemu nema mjesta ideološkim, političkim i drugim utjecajima. Isto tako, potrebno je stalno raditi na unapređenju znanja, stavova i vještina za suprotstavljanje korupciji;
- ***Orijentiranost na učinak*** - utvrđivanje jasnih, mjerljivih i ostvarivih ciljeva. Upitna je učinkovitost strateških dokumenata i aktivnosti za borbu protiv korupcije ako nisu jasno postavljeni ciljevi i svrha koju trebaju postići, čiju realizaciju nije moguće pratiti i koji su teško ili nikako ostvarivi.

Borba protiv korupcije je složen i zahtjevan proces i kao takvog prati ga mnoštvo mogućih rizika i prepreka za postizanje potrebnih učinaka. Kako bi se smanjio njihov uticaj potrebno je otkloniti sljedeće prepreke koje mogu uticati na njezinu uspješnu provedbu:

- ***Nedostatak volje*** - bez želje i odlučnosti donositelja odluka ne može se očekivati poduzimanje konkretnih i angažiranih mjera u borbi protiv korupcije, jer će one ili izostati ili biti kampanjske i selektivne;
- ***Nedovoljna samostalnost i kompetentnost*** - bez odgovarajućeg znanja, vještina, i, u okviru propisa, slobode postupanja institucije protiv kompleksnog fenomena kao što je korupcija, borba protiv nje ne može biti učinkovita i dati potrebne rezultate;

- *Nedovoljna angažiranost* - bez dovoljne posvećenosti svih narušava se cjelovitost kompleksnog sistema za borbu protiv korupcije, što će neizbježno utjecati na postignute efekte njihovog rada;
- *Nedostatak resursa* - manjak resursa neophodnih za kvalitetnu borbu protiv korupcije ozbiljno utječe na kapacitet sistema za borbu protiv korupcije i onemogućava provedbu zahtjevnijih mjera koje su važne za njezino sprečavanje;
- *Nedostatak sistematičnosti i koordinacije* - ni najbolje predviđene antikorupcijske politike i mjere u Strategiji i Planu ne mogu biti učinkovite ako se provode povremeno, nepovezano, fragmentirano i bez dovoljno sistemskih i koordiniranih aktivnosti svih učesnika u borbi protiv korupcije;
- *Nedostatak podrške javnosti* - borba protiv korupcije ne može biti potpuna i učinkovita bez svijesti javnosti o štetnim posljedicama koje korupcija nanosi društvu i pojedincu, kao osnova za povećanu spremnost da građani zahtijevaju i podrže antikorupcijske aktivnosti i aktivno učestvuju u njima;
- *Neosnovana očekivanja za brzim rezultatima u borbi protiv korupcije* - što je korupcija više prisutna, to je veća želja građana da ona bude spriječena. Očekuju se brzi efekti za što kraće vrijeme, što može rezultirati nestrpljivošću i smanjivanjem podrške javnosti antikorupcijskim mjerama i aktivnostima.

Planovi za borbu protiv korupcije odražavaju strateško opredjeljenje institucije za učinkovitu prevenciju korupcije, te na operativnom nivou, definiraju set mjera i aktivnosti s ciljem postizanja očekivanih rezultata. Kako bi se osiguralo ujednačeno postupanje UINO u domenu prevencije korupcije, a s fokusom na implementaciju ovog Plana, neophodno je osigurati učinkovit sistem praćenja provedbe plana.

Proaktivno praćenje provedbe Plana podrazumijeva preduzimanje kontinuiranih aktivnosti na praćenju i evaluaciji stepena implementacije pojedinačnih mjera i aktivnosti. Svrha praćenja i evaluacije nije samo prikupljanje podataka o napretku ili neuspjesima u provedbi aktivnosti na planu suprotstavljanja korupciji od strane osnovnih organizacionih jedinica UINO, nego i preduzimanje mjera kako bi se uklonili ili umanjili nedostaci, te identificirali novi elementi koji bi se ugradili u postojeće ili nove strateške mjere s ciljem što učinkovitije prevencije korupcije.

Proaktivno praćenje bazirano je prije svega na procesu izvještavanja prema APIK-u. Nosilac aktivnosti u procesu izvještavanja i razmjene informacija je kontakt osoba na nivou UINO.

VI Tabela pregled aktivnosti za sprovođenje plana borbe protiv korupcije

Strateški cilj 1: Uspostavljanje i jačanje institucionalnih kapaciteta, normativnog i strateškog okvira za efikasnu prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije

Strateški program 1.1.				
Jačanje kapaciteta za prevenciju korupcije i koordinaciju borbe protiv korupcije u UINO				
Aktivnost <i>(Prvi redni broj je broj aktivnosti iz Plana UINO, drugi redni broj je iz dokumenta APIK - Smjernice za strateško planiranje antikorupcijskih politika u BiH iz aprila 2021. godine)</i>		Rok za sprovođenje	Organizacione jedinice UINO zadužene za provedbu	Indikatori uspješnosti
1.1.1./ 1.2.3.	Imenovanje kontakt i zamjenske osobe u UINO a u skladu sa kriterijima i smjericama	Prvi kvartal 2022. godine	Kabinet direktora	Imenovane kontakt i zamjenska osoba u UINO
			Kontakt osoba za saradnju sa APIK-om	Dostavljeni podaci APIK-u (ime i prezime, službeni mail i kontakt telefon)

Strateški program 1.2.				
Unapređenje sistema koordinacije i saradnje				
Aktivnost		Rok za sprovođenje	Organizacione jedinice UINO zadužene za provedbu	Indikatori uspješnosti
1.2.1./ 1.7.3.	Dostavljanje podataka o sprovođenju planova borbe protiv korupcije	Kontinuirano	Kontakt osoba za saradnju sa APIK-om	Dostavljeni podaci APIK-u

Strateški cilj 2: Razvijanje, promoviranje i provođenje preventivne antikorupcijske aktivnosti u javnom i privatnom sektoru

Strateški program 2.1. Smanjenje mogućnosti pojave korupcije kroz unapređenje proaktivne transparentnosti UINO i poboljšanje primjene zakona o slobodi pristupa informacijama (ZOSPI)				
Aktivnost		Rok za sprovođenje	Organizacione jedinice UINO zadužene za provedbu	Indikatori uspješnosti
2.1.1./ 2.1.4.	Podsticati i unaprijediti proaktivnu transparentnost u radu UINO u skladu sa standardima Partnerstva za otvorenu vlast (Open Government Partnership)	Kontinuirano	Sve organizacione jedinice (uređivački tim za eksternu i internu web stranicu) Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	Standardi proaktivne transparentnosti prihvaćeni, objavljeni na internet stranici i u kontinuitetu se ažuriraju
2.1.2./ 2.1.5.	Izraditi vodič i indeks registra informacija	U toku 2022. godine	Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	Izrađen vodič i indeks registra informacija

Strateški program 2.2. Povećanje nadzora i odgovornosti nad planiranjem i izvršenjem budžeta				
Aktivnost		Rok za sprovođenje	Organizacione jedinice UINO zadužene za provedbu	Indikatori uspješnosti
2.2.1./ 2.3.3.	Osigurati transparentnost planiranja, prikupljanja i trošenja javnih sredstava u UINO	Kontinuirano	Sektor za poslovne usluge Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	Zahtjev za dodjelu sredstava iz budžeta, Budžet UINO i Finansijski izvještaji UINO dostupni javnosti na internet stranici UINO

Strateški program 2.3. Razvijanje kulture integriteta i etičnosti u UINO				
Aktivnost		Rok za sprovođenje	Organizacione jedinice UINO zadužene za provedbu	Indikatori uspješnosti
2.3.1./ 2.5.1.	Osigurati dosljednu primjenu Kodeksa ponašanja zaposlenih u UINO	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge	Novozaposleni upoznati sa sadržajem Kodeksa ponašanja zaposlenih u UINO Zaposleni dostavili obrasce D2 i D3 (izjava o imovini i izjava o nespojivosti sa dužnostima) Broj provedenih obuka na temu Kodeksa ponašanja zaposlenih u UINO/broj učesnika
2.3.2./ 2.5.1.	Osigurati dosljednu primjenu Etičkog kodeksa/Kodeksa profesionalne etike za interne revizore u institucijama BiH	U toku 2022. godine	Odjeljenje za internu reviziju	Potpisane izjave internih revizora u UINO o poštivanju Etičkog kodeksa
2.3.3./ 2.5.4.	Pripremiti i usvojiti Plan integriteta UINO uz upotrebu CRA (Corruption Risk Assessment) aplikacije	U toku 2022. godine	Radna grupa za izradu Plana integriteta UINO	Pripremljen Plan integriteta UINO
			Kabinet direktora	Usvojen Plan integriteta UINO
2.3.4./ 2.5.7.	U UINO imenovati osobu zaduženu za praćenje i nadzor provođenja Plana integriteta UINO	U toku 2022. godine	Kabinet direktora	Imenovana osoba zadužena za praćenje i nadzor provođenja Plana integriteta UINO

Strateški cilj 3: Unapređenje djelotvornosti i efikasnosti pravosudnih institucija i organa za provođenje zakona u otkrivanju i procesuiranju koruptivnih krivičnih djela

Strateški program 3.1. Koordinacija i unapređenje saradnje u otkrivanju i dokazivanju korupcije				
Aktivnost		Rok za sprovođenje	Organizacione jedinice UINO zadužene za provedbu	Indikatori uspješnosti
3.1.1./ 3.4.3.	Pratiti, evidentirati i postupati po prijavama korupcije i drugih nepravilnosti u UINO	Kontinuirano	Odsjek za profesionalne standarde	Broj podnesenih primjedbi na rad i ponašanje zaposlenih/broj predloženih mjera Broj podnesenih internih prijava korupcije/broj predloženih mjera
			Sektor za provođenje propisa	Broj zaprimljenih prijava putem otvorene linije/broj proslijeđenih prijava na daljnje postupanje Broj podnesenih krivičnih prijava i broj lica koja su prijavljena
			Odsjek za unutrašnju kontrolu	Broj podnesenih prijava po osnovu drugih nepravilnosti/broj predloženih mjera za otklanjanje nepravilnosti
			Sektor za poslovne usluge	Broj pokrenutih disciplinskih postupaka/broj postupaka u kojima je utvrđena disciplinska odgovornost/broj postupaka u kojima su zaposleni oslobođeni disciplinske odgovornosti/broj prekinutih postupaka/broj obustavljenih postupaka
3.1.2./ 3.4.5.	Kontinuirano promovisati sisteme za prijavljivanje korupcije	Kontinuirano	Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	Javnosti dostupne informacije o načinima prijave korupcije na web stranici UINO Broj saopštenja za javnost kroz koje je promovisan sistem za prijavljivanje korupcije
			Sektor za poslovne usluge Sektor za carine	Reklamni materijal o sistemima za prijavljivanje korupcije dostupan i istaknut na svim objektima UINO

Strateški cilj: Aktivnosti za prevenciju korupcije za vrijeme trajanja pandemije „COVID-19“				
Strateški program 1. Nadzor i kontrola osiguranja finansijskih materijalnih donacija, poticaja i pomoći				
	Aktivnost <i>(Prvi redni broj je broj aktivnosti iz Plana UINO, a drugi redni broj je broj iz Akcionog plana APIK BiH)</i>	Rok za sprovođenje	Organizacione jedinice UINO zadužene za provedbu	Indikatori uspješnosti
1.1./ 1.1.	Javno objaviti podatke o prijemu i raspodjeli finansijskih i materijalnih donacija, poticaja i pomoći	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	
1.2./ 1.2.	Osigurati kontinuirano praćenje dodijeljenih i korištenih donacija, poticaja i pomoći s ciljem identificiranja eventualnih zlouporaba	U toku 2022. godine	Sektor za carine Sektor za poreze Sektor za poslovne usluge Odsjek za unutrašnju kontrolu	
1.3./ 1.3.	Ažurirati i javno objaviti podatke o korisnicima finansijskih i materijalnih donacija	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	
Strateški program 2. Nadzor i kontrola procesa zapošljavanja u UINO				
2.1./ 2.1.	Vršiti kontrolu i nadzor privremenog i izvanrednog zapošljavanja za vrijeme pandemije	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge Kabinet direktora	
2.2./ 2.2.	Javno objavljivati rezultate kontrole i nadzora privremenog i izvanrednog zapošljavanja za vrijeme pandemije	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	
Strateški program 3. Praćenje i kontrola procesa javnih nabavki u UINO				
3.1./ 3.1.	Na zvaničnoj web stranici UINO objaviti prikupljene podatke o provedenim postupcima i dodijeljenim ugovorima za vrijeme pandemije	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	
3.2./ 3.2.	Prikupljati podatke, iste objediniti i objaviti informacije u vezi sa javnim nabavama za vrijeme pandemije	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge Odjeljenje za komunikacije i međunarodnu saradnju	
3.3./ 3.3.	Izvršiti proaktivno praćenje svih provedenih postupaka javnih nabava sa fokusom na hitne javne nabave koje su pravdane stanjem prirodne nesreće	U toku 2022. godine	Sektor za poslovne usluge	

Strateški program 5. Koordinacija antikorupcijskih aktivnosti za vrijeme pandemije COVID 19				
4.1./ 5.1.	Osigurati kontinuiranu razmjenu informacija i periodičnu koordinaciju u vezi sa provedbom ovog Akcijskog plana unutar UINO	U toku 2022. godine	Sve organizacione jedinice Kontakt osoba	
4.2./ 5.2.	Redovito informiranje, razmjena podataka i iskustava temeljem provedbe ovog Akcijskog plana između UINO i APIK-a	U toku 2022. godine	Sektor za provođenje propisa	

Broj: 01-07-4-526-9 /22
Banja Luka, 01.03. 2022. godine

DIREKTOR
Miro Džakula
Dr. Miro Džakula